

BATOLE

Vývoj dítěte v období mezi 1 a 3 roky

Jak to souvisí?

[Tato fotka](#) od autora Neznámý autor s licencií [CC BY-SA](#)

Co víme o
batoleti?

Charakteristika období

Hrubá motorika

Jemná motorika

Kresba

Lateralita

Negativismus

Myšlení a otázky

Charakteristika období: Vývoj hrubé motoriky

Po prvním roce vývoj chůze, stává se účinnějším než lezení, Jistější chůze s malým počtem pádů průměrně od 15 měsíce

Počátky „běhání“ – strnulé, široká báze.

Dva roky – dítě dobře utíká, dokáže rychle zastavit, téměř nepadá, zvládá nerovnosti terénu, překračuje práh, chodí do schodů bez přidržování - přisunování nohy na každém schůdku (c Umí poskočit snožmo na místě, skáče z obrubníku, ze schodku.

Tři roky – zvládne pravý skok, snožmo do dálky s překonáním určité vzdálenosti. Zvládá dovednost jízdy na tříkolce, kole s postranními kolečky. Chůze ze schodů?

Dovednost chůze u zdravých dětí vzniká „sama“. U děti s určitým pohybovým defektem náročnost celého procesu, velká nejistota, nepřevádí schopnosti do jiného prostředí atd.

Charakteristika období: Vývoj jemné motoriky

Po prvním roce se rychle zdokonalují pohyby rukou a prstů při uchopování, pouštění a manipulování s předměty. Záměrné a přesné upuštění předmětu až kolem 18 měsíců - jistota v postavení kostek na sebe.

Zacházení s kostkami

Tři roky - zvládne navlékání dostatečně velkých korálek na provázek. Vývoj a možnost detekce laterality.

Jemná motorika se odráží ve vývoji dětské kresby mezi 1. a 3. rokem

KRESBA !!!

Vývoj jemné motoriky: Lateralita

- Mezi 2 a 3 rokem dochází k vyhraňování laterality (strannosti)
- *Lateralita je podmíněna dominancí opačné mozkové hemisféry*

Přeučování

- Dříve se přeučovalo - dnes už se to nedělá !!!!! Poruchy, které byly typické u přecvičovaných leváků:
 - Motorický neklid, změny v chování, neurózy, tiky, noční pomočování, odpor ke škole, zhoršování prospěchu
 - Poruchy řeči: opoždění vývoje řeči a koktavost-balbuties,
 - Vývojové poruchy: poruchy psaní a čtení-dyslexie, dysgrafie, neobratnost
- ***Druhy laterality***
 - vyhraněná lateralita
 - nevyhraněná lateralita
 - překřížená lateralita

Test laterality - Matějček

Vývoj komunikačních schopností a kognice

Aktivní x pasivní zásoba

Průměrná aktivní slovní zásoba:

12 měsíců – 6 slov

18 měsíců – 20 až 30 slov

24 měsíců – 200 až 300 slov

Dítě v jednom roce rozumí lidské řeči, jednoduchým pokynům, otázkám – „udělej pápá“, „ne, nesmíš“, „kde jsou botičky?“.

První slůvka jsou v **dětském žargonu**, kterému rozumějí především rodiče.

Pocházejí často z oblasti onomatopoické: **Zvládá typickou intonaci** lidské řeči: větičky s jednoznačnou formou sdělení, odlišné rytmem a melodií řeči. Delší souvislé promluvy, v nichž si dítě vypráví, jen výjimečně zazní zřetelné slůvko.

Vývoj komunikačních schopností a kognice

- **Mezi rok a půl a 2 lety** dochází k rychlému pokroku ve vývoji řeči, dítě začne opravdově chápat symbolický význam slov, začíná rozumět stále většímu počtu slov a i aktivní slovní zásoba se razantně rozšiřuje. Začíná slůvka spojovat, nejprve pokládá výrazy vedle sebe
- **Kolem 3 roku** dítě se z 3 osoby dosáhne do 1. osoby „Já“ - Já jsem papala“ a ne „Eliška papala“.
- Mnoho ze začátku velkých rozdílů ve vývoji řeči se později zcela srovná.
- Ale: neschopnost vyjádřit se PŘINÁŠÍ velké záchvaty vzteku, opoždění intelektového vývoje
- Poruchy řeči – patlavost, dysfázie, afázie, mutismus....

Kognitivní vývoj

- *VÝVOJ JÁ A VLASTNÍ VŮLE*

- *1. otázka*

- k upřesnění vede stále se opakující otázka – Co to je?
- rozšíření slovní zásoby

- *2. otázka*

- kolem 3 (do 4-5) roku se objevuje otázka s hlubší podstatou
- Proč? – dopátrat se poznatků, které nejsou vidět, navázat a udržet kontakty

A proč?

- <https://www.youtube.com/watch?v=VEn-L9QoOEg>

Kdy může dítě do školky?

„Problémy vznikají, když...“

- **Není dítě zralé:** emočně, kognitivně
 - - separace od matky
 - - pochopení pravidel
 - - potřeba kolektivu, schopnost a hry s dětmi
- (VNITŘNÍ PROCES DÍTĚTE, PROBLEMATIKA DVOULETÝCH DĚTÍ)

Není dítě připravené:

- Sebeobsluha- návyky, péče o sebe
- Respekt autority - výchova
- Nebyl dosud mezi dětmi
- Jiná sociokulturní norma, jiné prostředí

(PROSTŘEDÍ, VE KTERÉM VYŮSTÁ, NEPŘIPRAVENOST RODIČE)

Je dítě více odlišné – mentální nebo zdravotní handicap, dětský autismus

Sebeobsluha

- hygienické návyky (2 roky – nepočůravají se, mytí rukou)

Freud a udržení čistoty – téma vzdoru, přizpůsobení se

- stolování (1 rok – pití z hrníčku, 2 rok – lžíce)

- oblékání, svlékání (1 rok – čepice, tepláky)

- obouvání (zip)

Stížnosti a těžká život učitelek MŠ

Emoční vývoj: separace

Výrazná separační reakce dětí mezi 18 a 24 měsícem (Bowlby, 50. léta).

Tři fáze:

Fáze protestu – dítě křičí a volá matku

Fáze zoufalství – ztráta naděje na přivolání matky

Fáze odpoutání od matky – hledání náhradní mateřské osoby x ztráta vztahu k lidem, připoutání k věcem (k jiným lidem, ale zranění....)

Jedná se o normální reakce, chybí-li je to spíše podezřelé. Každá fáze: několik hodin/dnů/týdnů

Opuštění ve školce

Pobyť v nemocnici

Otázka: Proč se vzteká?

<https://www.youtube.com/watch?v=phXQ4mw8ko8>

Jaká by měla být naše reakce?

Emoční vývoj: fáze negativismu

- **KONFLIKTY**= navenek to vypadá, že dělá protiklad než chce dospělý (dítě nedokáže odhadnout své schopnosti, nemá minulou zkušenost)
 - dítě nechce zákazy, příkazy – potvrzení vlastní důležitosti, vůle, rozvoj JÁ
 - jako přirozený jev do 4-5 roku – později už je to problém (nástup do školy....)

JDE O pozitivní vývojový jev → rozvoj vlastní vůle- neznamena to, že dítě rozmazlené, každé si tím musí projít

- tzv. afektivní stavy: dítě leží na zemi a kope, může modrat a ztrácet vědomí, nebo zvracet

Pomoc: dítě si nesmí ublížit, rodič se nesmí nechat manipulovat – získání návyku